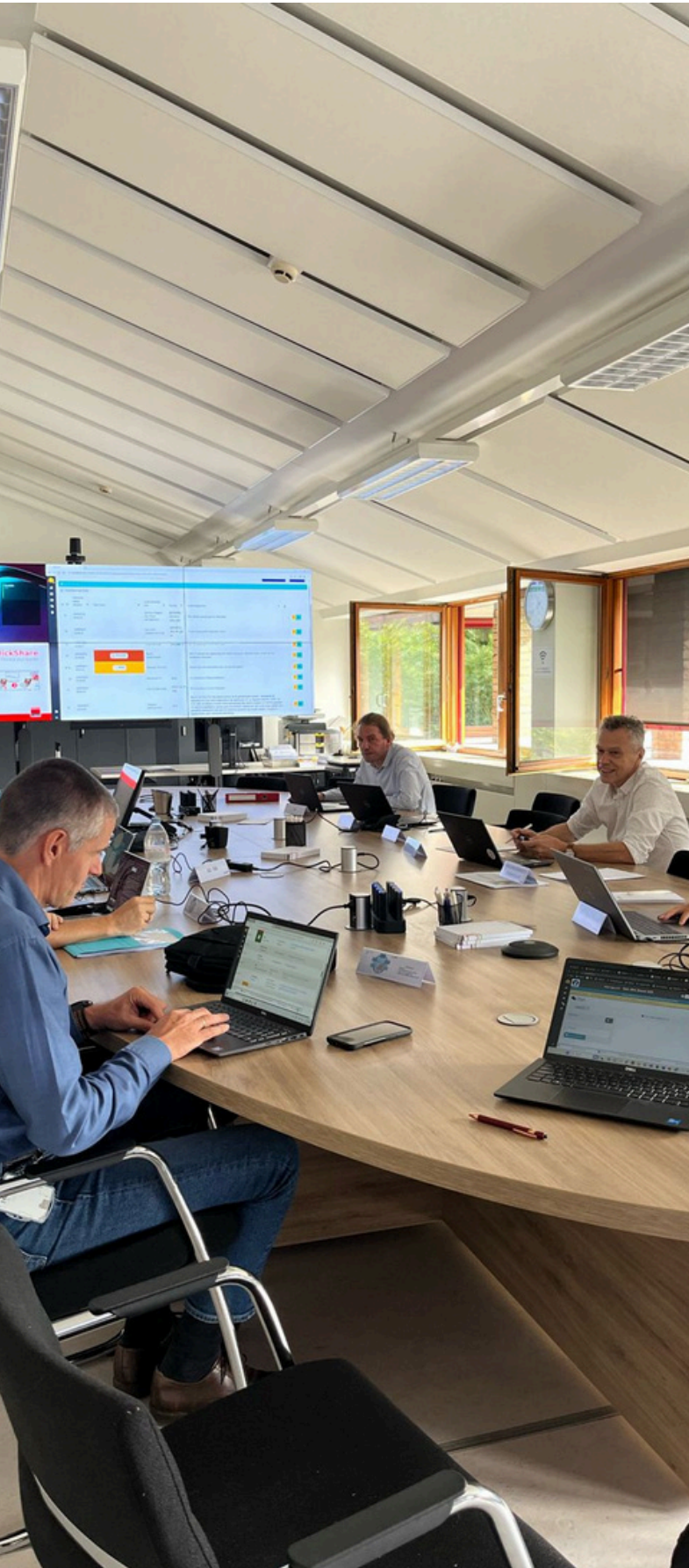

JAARRAPPORT

2023

INHOUD

01

DE DIENST NOODPLANNING EN
CRISISBEHEER

02

NOODPLANNEN

03

OEFENEN

04

CRISISSEN

05

PROFESSIONALISERING

06

DISCIPLINE 5

DE DIENST NOODPLANNING EN CRISISBEHEER

Gelukkig wonen we in een veilige provincie en vinden er weinig noodsituaties plaats. Toch is het van levensbelang om goed voorbereid te zijn indien er zich toch iets zou voordoen. Die goede voorbereiding valt wettelijk onder de eindverantwoordelijkheid van de provinciegouverneur. Het is de dienst Noodplanning en Crisisbeheer Limburg die hier met haar dagelijkse werking uitvoering aan geeft.

In hoofdzaak doen wij aan noodplanning: ervoor zorgen dat we te allen tijde klaar zijn om een ramp het hoofd te bieden. Het voorbereidende werk zeg maar. Dit doen we door risico's in de provincie te analyseren, procedures uit te werken, noodplannen op te stellen, oefeningen te organiseren, te netwerken met een brede waaier aan partners, projecten te initiëren, gemeenten te ondersteunen, enz.

Doet er zich toch een noodsituatie voor? Dan gaan we over in modus 'crisisbeheer'. We ondersteunen andere overheden en organiseren op provinciaal niveau het coördinatiecomité.

Zowel tijdens noodplanning als tijdens crisisbeheer verzorgt de dienst Noodplanning en Crisisbeheer van de gouverneur de risico- en crisiscommunicatie binnen de provincie Limburg.

NOODPLANNEN

ALGEMEEN NOOD- EN INTERVENTIEPLAN - ANIP

In 2023 werd er een grondige update uitgevoerd aan het **provinciaal algemeen nood- en interventieplan** van de provincie Limburg. Hierbij werden alle afspraken opnieuw bekeken met de verschillende partners en hulpverleningsdiensten. Het ANIP volgt nu ook de structuur van de noodplanneditor in het nationaal veiligheidsportaal waardoor het praktischer en dynamischer is opgesteld. Eind augustus 2023 werd het plan gevalideerd door de Minister van Binnenlandse Zaken.

BIJZONDER NOOD- EN INTERVENTIEPLAN - BNIP

Eind 2022 werden de nieuwe plannen rond hoogwater in het **Demerbekken** en **Maasbekken** goedgekeurd op de provinciale veiligheidsceel. De verspreiding van en opleiding bij deze plannen vond plaats in 2023. Verder werden er voor het BNIP Maasbekken in 2023 twee actiekaarten opgesteld, met name voor **Pelt** en **Voeren**. Beide gemeenten hebben een unieke situatie wat betreft hoogwater. Daarom zijn er met deze lokale besturen, partners en hulpverleningsdiensten specifieke afspraken zijn gemaakt.

INFORMATIEPLAN AAN DE BEVOLKING - IPI

Ook het **monodisciplinair interventieplan informatie aan de bevolking** (IPI) heeft in 2023 een grondige update ondergaan. Deze herziening heeft het plan aanzienlijk gebruiksvriendelijker gemaakt. We hebben flink gesnoeid in de bijlagen, waardoor het nu beknopter is. Daarnaast bevat het plan praktische richtlijnen waar men meteen mee aan de slag kan. Met deze verbeteringen streven we ernaar om in noodsituaties nog beter voorbereid te zijn en de communicatie naar de bevolking efficiënter en effectiever te laten verlopen.

OVERSTROMING EN WATEROVERLAST
BEREID JE VOOR

TYPES:

- Stortvloed: als gevolg van hevige regen kan het water niet meer weg
- Overstroming: waterlopen (rivers, beken, ...) treden buiten hun oevers, waardoor grote oppervlakten onder water komen te staan

AANBEVELINGEN:

- Sluit een noodpakket samen
- Weet hoe je gas, water en elektriciteit afsluit
- Bedenk waar je naar toe kan gaan indien er een overstroming ontstaat
- Bepaal of je middelen hebt om jouw woning extra te beschermen tegen water
- Informeer bij je verzekering welke schade al dan niet gedekt is
- Maak een lijst met waardevolle of belangrijke bezittingen zodat je deze snel kunt vinden en/of in veiligheid brengen
- Leg een fotodossier aan van bezittingen die niet geëvacueerd kunnen worden zodat je later schade duidelijk kan aan tonen

CHECKLIST NOODPAKKET:

- Zaklamp, radio met batterijen en een powerbank
- (D)rinkwater en voedsel (ook voor huisdieren)
- EHBO-doos, belangrijke medicijnen
- Waterdichte en warme kleding, dekens
- Rubberen handschoenen en laarzen
- Aansteker en kaarsen
- Artikelen voor persoonlijke verzorging en hygiëne
- Kopieën van identiteitsbewijzen en verzekeringspapieren

NOODPLANNING & CROSSBEGHEER LIMBURG

OVERSTROMING EN WATEROVERLAST
BIJ DREIGING

AANBEVELINGEN:

- Leg je noodpakket klaar
- Bescherm waar mogelijk jouw huis tegen water
- Regel een veilige plek voor je huisdieren
- Verplaats waardevolle voorwerpen, meubels en belangrijke papieren naar een veilige plek
- Sluit gas, elektriciteit en water af
- Zorg dat er geen water in de stookketel kan en dat de bovensluis tank voldoende verankerd zijn tegen windstoten
- Bepaal of mensen in jouw omgeving extra hulp kunnen gebruiken

CHECKLIST NOODPAKKET:

- Zaklamp, radio met batterijen en een powerbank
- (D)rinkwater en voedsel (ook voor huisdieren)
- EHBO-doos, belangrijke medicijnen
- Waterdichte en warme kleding, dekens
- Rubberen handschoenen en laarzen
- Aansteker en kaarsen
- Artikelen voor persoonlijke verzorging en hygiëne
- Kopieën van identiteitsbewijzen en verzekeringspapieren

NOODPLANNING & CROSSBEGHEER LIMBURG

OVERSTROMING EN WATEROVERLAST
EVACUATIE

VERPLICHT OP VRIJWILLIG

- De overheid kan tijdens een noodsituatie aanraden om te evacueren
- De overheid kan tijdens een noodsituatie verplichten om te evacueren

BIJ EVACUATIE:

- Volg de instructies en routes van de overheid en hulpdiensten
- Neem je noodpakket mee
- Sluit water, gas en elektriciteit af
- Sluit ramen en deuren
- Als je zelf niet kan evacueren, neem dan contact op met de hulpdiensten

ALS JE NIET KAN EVACUEREN:

- Zoek een hoger gelegen plaats op (bijv. bovenverdieping of een uitvaldeur) maar zorg dat je niet opgesloten kan worden
- Breek je noodpakket uit met extra kleding en dekens, extra batterijen en voldoende voedsel en drinkwater
- Sluit badendeuren en ramen
- Als je bijzondere hulp nodig hebt, neem dan contact op met de hulpdiensten

NOODPLANNING & CROSSBEGHEER LIMBURG

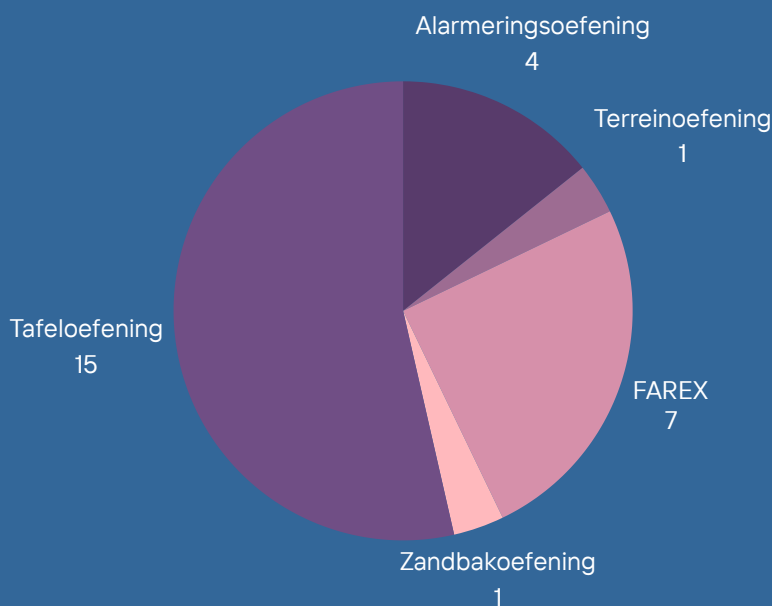
OVERSTROMING EN WATEROVERLAST
NAZORG

- Contacteer je verzekeraar om je vragen te bespreken en de schadeclaim op te starten
- Neem foto's van beschadigde plaatsen
- Reinig de woning en desinfecteer met bleekwater
- Hericht en verwarm de woning zorgvuldig
- Proefvoed de elektrische-, gas- en stookketelmaatregelen voorzeker terug elektriciteit, gas en stookolie te gebruiken
- Was je handen met desinfecterende zeep als je in contact bent gekomen met overstromingswater of sluis
- Breng je afval naar één van de extra voorzets containers in je gemeente. Kijk na of het recyclingpark geopend is buiten de standaard openinguren
- Volg aanbevelingen van de overheid

NOODPLANNING & CROSSBEGHEER LIMBURG

De Dienst Noodplanning en Crisisbeheer streeft een actief oefenbeleid na.

In 2023 werden er door DNC 28 oefeningen georganiseerd. De oefeningen werden in verschillende vormen georganiseerd namelijk: alarmeringsoefening, FAREX, tafeloefening, zandbakoefening of een terreinoefening.

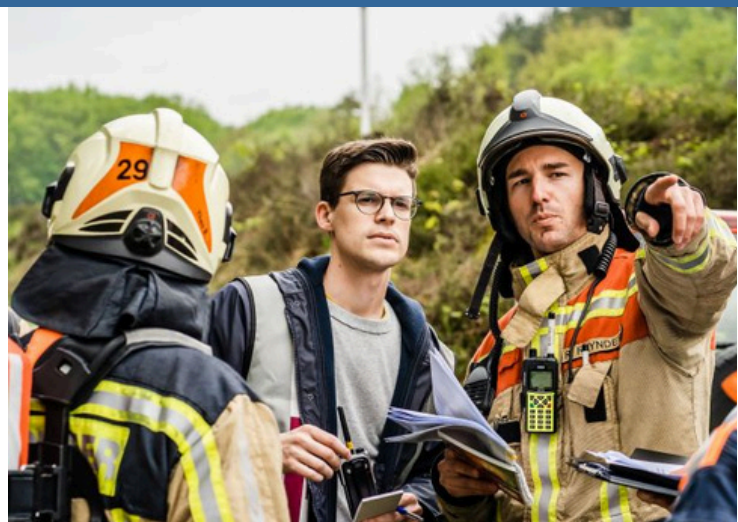
OEFENINGEN

Van de 28 oefeningen die DNC organiseerde maakten 15 oefeningen deel uit van onze jaarlijkse 'oefenrace'. Hierbij organiseren we een tafeloefening met een live tegenspel vanuit een CP-Ops voor elke Limburgse gemeente. Omwille van de verkiezingen in 2024 zijn de oefeningen in tegenstelling tot andere jaren verspreid over het najaar van 2023 en het voorjaar van 2024.

De gemeentelijke permanentienummers en de contactgegevens van de provinciale veiligheidscel werden ook getest. Alles start namelijk met een goede alarmering.

De zeven FAREX'en en de twee alarmeringsoefeningen kaderden in het seveso-oefenbeleid. Dit is er op gericht om in elke hogedrempelinrichting driejaarlijks te oefenen.

Tweejaarlijks wordt er een grote provinciale terreinoefening georganiseerd. In 2023 vond deze oefening plaats in Zutendaal met het seveso- en het natuurbrandrisico als centrale thema's.

In 2023 werd er een grote Europese zandbakoefening georganiseerd in samenwerking met de Algemene Directie Civiele Veiligheid van Binnenlandse Zaken. Elf teams uit heel Europa oefenden rond het overstromingsrisico in Limburg.

Daarnaast ondersteunt DNC de Limburgse partners in de organisatie van hun oefeningen, zoals de stad Hasselt met hun terreinoefening Hera.

Tot slot nam onze dienst in 2023 ook zelf deel aan vijf oefeningen, waaronder een nucleaire oefening van het NCCN.

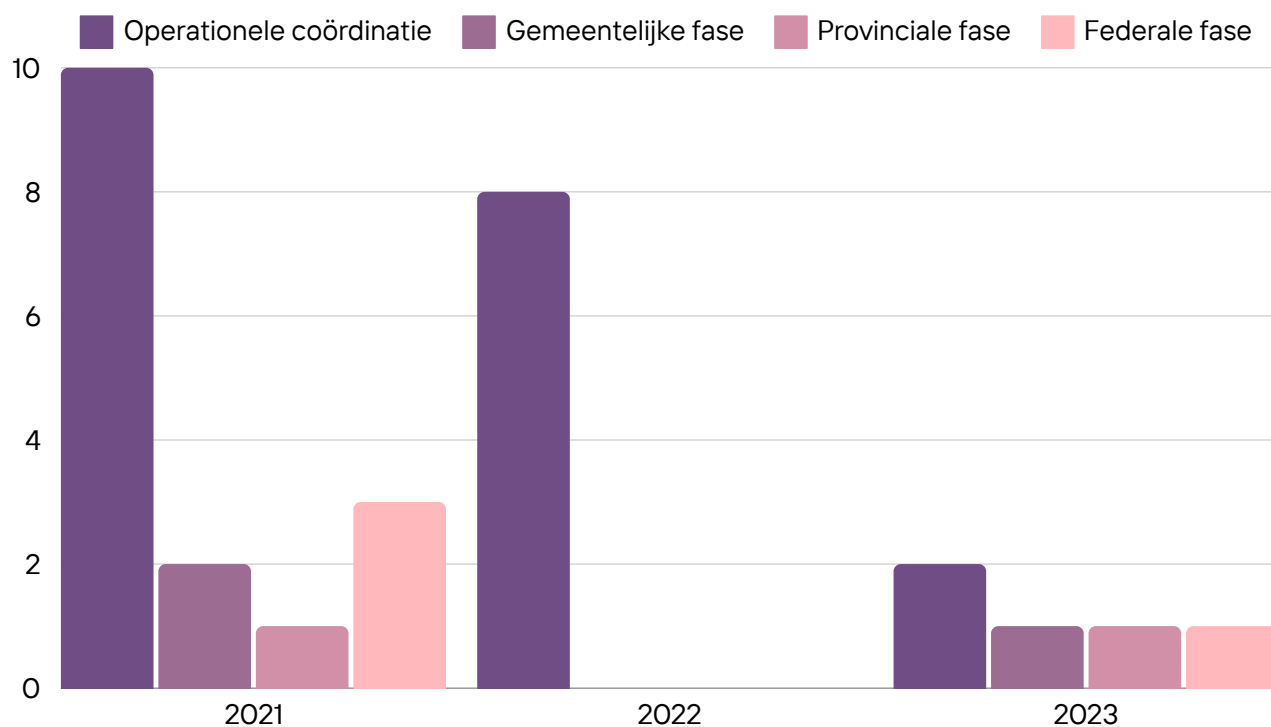
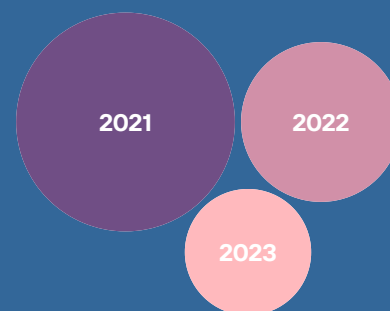
CRISISSEN

2023 was, zeker in vergelijking met voorgaande jaren, een rustig jaar wat betreft crisisbeheer. In Limburg werd twee keer de operationele coördinatie afgekondigd. Eén keer in Bilzen bij een boerderijbrand en één keer in Lommel bij een gaslek.

Er werd in Tessenderlo een gemeentelijke fase afgekondigd na een vrijzetting van een chemische stof bij een sevesobedrijf. Gelukkig bleek er geen gevaar te zijn voor de omwonenden.

De provinciale fase werd afgekondigd door de gouverneur omwille van een illegale rave die plaatsvond in Brustem.

Tot slot werd er ook één keer een federale fase afgekondigd naar aanleiding van een terreurincident.

PROFESSIONALISERING

Goed opgeleid en goed voorbereid zijn, is cruciaal voor wanneer er zich een incident zou voordoen. Blijvend inzetten op een verdere professionalisering van ons werkveld is dan ook één van onze voornaamste aandachtspunten.

5

Er werden vijf studiedagen georganiseerd. Er was een algemene dag voor zowel noodplanningscoördinatoren als voor informatieambtenaren van de gemeenten. Daarnaast werden er nog drie studiedagen georganiseerd rond de specifieke risico's overstromingen en spoorwegongevallen.

11

In 2023 heeft DNC opleidingen gegeven aan elf verschillende doelgroepen, variërend van D5'ers, NPC's, reservisten defensie en aangestelden NC112 tot managementteams van sevesobedrijven en preventieadviseurs van scholen.

7

Ook onze dienst blijft zich verder ontwikkelen door opleidingen te volgen en op de hoogte te blijven van de laatste nieuwigheden. Teamleden van DNC volgden zeven verschillende opleidingen, gaande van train-the-trainer Paragon tot het Crisis Support Team en het postgraduaat Rampenmanagement.

2

In het najaar van 2023 is het ondersteuningsteam Dir-CP-Ops van start gegaan. Een geattesteerde Dir-CP-Ops uit discipline 2 of 3 wordt bij een operationele coördinatie uitgestuurd om te fungeren als Adjunct Dir-CP-Ops. Daarnaast zijn alle formaliteiten in orde gebracht voor een ondersteuningsteam van NPC's. Zij kunnen de bevoegde overheid bijstaan bij een gemeentelijke fase.

Bijkomend maakte onze dienst er werk van dat alle gemeentelijke NPC's, D5'ers en burgemeesters een permanentienummer hebben. Zo wordt er 24 uur op 24 en 7 dagen op 7 bereikbaarheid in Limburg gegarandeerd.

Tot slot kunnen alle gemeentelijke NPC's en D5'ers sinds 2023 alle belangrijke informatie terugvinden in een gemeenschappelijke Teamsomgeving.

DISCIPLINE 5

Discipline 5 (vaak afgekort tot 'D5') staat tijdens crisissen in voor het voorzien van informatie aan de bevolking en de pers. Wanneer er geen crisis gaande is, informeert zij de bevolking over de aanwezige risico's en wat burger zelf kunnen doen om goed voorbereid te zijn.

SOCIALEMEDIAKANALEN

In 2023 kenden onze sociale mediakanalen een aanzienlijke groei. Onze **Facebook-pagina** kreeg een flinke boost, waardoor we nu meer dan 10.000 volgers hebben. Ook op **LinkedIn** doen we het goed en zijn we op weg naar 1.000 volgers. Dankzij dit grotere bereik kunnen we zowel burgers als onze partners nog beter bereiken en informeren over risico's en tijdens crises. Verder maken wij ook gebruik van X om onze officiële communicatie, zoals persberichten, mee te helpen verspreiden.

D5 OP AFSTAND

We organiseerden opnieuw een **D5-oefening** op afstand. Deze vrijblijvende oefening bood de collega's de kans om op een zelfgekozen moment, vanaf hun eigen computer, hun vaardigheden en kennis van crisiscommunicatie en de verschillende tools te testen.

NETWERKEN

Ook dit jaar brachten we de verantwoordelijken voor crisiscommunicatie van de Limburgse steden en gemeenten samen op onze **jaarlijkse netwerk- en oefendag**. In de voormiddag gingen we langs bij Mediahuis waar we de redacties van Het Belang van Limburg en TV Limburg bezochten en in dialoog gingen met een aantal journalisten. In de namiddag gingen we aan de slag met een aantal oefeningen rond crisiscommunicatie. Het werd een boeiende en leerrijke dag waar we ook ons onderlinge netwerk hebben kunnen versterken!

Limburg draagt ook een steentje bij aan het federale ondersteuningsteam '**Team D5**'. Sinds 2023 kan het team rekenen op drie Limburgse leden.

